

Bilaga 3:4 till kommunstyrelsens protokoll den 11 februari 2004, § 8

PM 2004 RIII (Dnr 314-327/2003)

Folkomröstning om trängselavgifter

Ansökan från Naturskyddsföreningen om ekonomiskt bidrag för valkampanj

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
I dagsläget avslås ansökan med hänvisning till denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Roger Mogert anför följande.

Bakgrund

Naturskyddsföreningen har i en skrivelse, *bilaga*, framfört krav om deltagande och ekonomiska medel, i det fall en folkomröstning ska genomföras i staden. Naturskyddsföreningen kräver att de ska få delta i formuleringen av ”ja”-sidans röstsedel och bifogar ett förslag på sådan. Naturskyddsföreningen kräver också att ”ja”-sidan ska få rimliga ekonomiska möjligheter att sprida kunskap till medborgarna om regionens trafik- och miljöproblem samt olika åtgärders förutsättningar att lösa problemen. En lämplig omfattning på det ekonomiska stödet bedömer Naturskyddsföreningen vara en krona per invånare från kommunen. Naturskyddsföreningen ansöker också om ett bidrag i den storleksordningen i det fall Stockholms stad beslutar genomföra en folkomröstning om trängselavgifter.

Remisser

Ärendet har för synpunkter remitterats till stadsledningskontoret (SLK).

SLK är angelägen om att information om miljöavgifter när invånarna inför en folkomröstning. I dagsläget finns ingen tidpunkt för omröstning beslutad och arbetet med information inför en eventuell folkomröstning är ännu ej planerat. När erforderliga beslut är fattade är Naturskyddsföreningen oförhindrad att återkomma till staden. SLK avstyrker i dagsläget Naturskyddsföreningens begäran och anser i övrigt skrivelsen besvarad med vad som anføres i tjänsteutlåtandet.

Mina synpunkter

Min åsikt är att det ska hållas en folkomröstning om huruvida miljöavgifterna ska permanentas efter försöksperioden. Jag delar emellertid stadsledningskontorets åsikt att det i dagsläget är för tidigt att fördela ekonomiska resurser och utforma valsedlar. Detta kan tidigast ske efter det att beslut om datum för omröstning är klart. Det är inte heller säkert att staden kommer att dela ut ekonomiska medel till utomstående organisationer. Naturskyddsföreningen är emellertid välkommen att återkomma med ansökan efter ett sådant beslut.

Jag föreslår kommunstyrelsen besluta följande

I dagsläget avslås ansökan med hänvisning till denna promemoria.

Stockholm den 22 januari 2004

ROGER MOGERT

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Kristina Axén Olin*, *Sten Nordin* och *Mikael Söderlund* (alla m) och *Jan Björklund* (fp) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. avslå Naturskyddsföreningens ansökan
2. en folkomröstning om införandet av biltullar/trängselavgifter genomförs i Stockholm den 13 juni 2004
3. därutöver anföras.

När ett politiskt parti tydligt deklarerar inför ett val att man inte avser införa biltullar om man kommer till makten, bör det partiet givetvis stå för sitt ord. Vi kan idag se att det löftet inte var värt någonting och att frågan forceras fram i tydlig strid mot medborgarnas vilja. Hanteringen av frågan visar att normala demokratiska principer frångåtts och att ärendet drivs framåt i en hastighet som gör att eftertanke och nödvändig kunskap går förlorad.

Att hantera frågor på detta sätt riskerar att undergräva förtroendet för våra demokratiska institutioner och för politiken i stort. Genomförs biltullsförsöket riskerar detta förtroende att gå förlorat och förståelsen på sikt bli mindre för beslut fattade av demokratiska församlingar.

När beslut skall fattas i stora principiella frågor är det av stor vikt att medborgarna är delaktiga. I frågan kring biltullar i Stockholm har medborgarna inte haft någon som helst möjlighet att visa vad man tycker. De opinionsundersökningar som genomförts visar på ett kompakt motstånd bland stockholmarna.

I de grannkommuner som lät genomföra folkomröstningar sade över 80% av medborgarna bestämt nej till biltullar. Resultatet visade också på ett högt valdeltagande, trots att betydligt fler hade rösträtt än vad som är fallet i allmänna kommunalval. Det framstår mot den bakgrunden som än mer märkligt att Stockholms stad, med socialdemokraterna i spetsen, avser fortsätta pressa Sveriges riksdag att stifta en lag som går i direkt konflikt med vad en betydande majoritet av regionens medborgare anser. Den förkrossande segern för nej-sidan i biltullsomröstningen borde rimligtvis i sig vara skäl nog att i det här läget avbryta projektet.

Före valet och under hela valrörelsen 2002 fanns en bred enighet om att inga försök med biltullar skulle realiserats under mandatperioden 2002-2004. Detta innebär att stockholmarna inte fick en chans att säga sitt om försöket, varken genom folkomröstning eller kommunalval.

Biltullarna är en fråga som påverkar stockholmarna på ett oerhört tydligt sätt. De familjer och enskilda som inte får sin vardag att fungera utan bilen kommer att påverkas allra tydligast när det kan komma att kosta över 10 000 kronor om året enbart att ta sig till jobbet. I en fråga som berör så många människor är det givetvis självskrivet att medborgarna måste få säga sitt.

Stockholmarna måste ges möjlighet att säga sin mening om biltullarna innan försöket genomförs. Det är anmärkningsvärt att föredragande borgarråd vill genomföra en omröstningen först efter att systemet är i fullt bruk. Hur mycket det löftet är värt är dock omöjligt att bedöma, inte minst mot bakgrund av inget datum ännu är fastställt. Det är också angeläget att genomföra folkomröstningen innan försöket inleds eftersom frågan då inte längre ägs av Stockholm stad. När biltullprojektet har satts i gång är det staten som är ansvarig och kommunala folkomröstningar riskerar i det läget att inte ha någon betydelse.

Att fördröja folkomröstningen om biltullar är helt oacceptabelt. Av den anledningen bör staden besluta att genomföra en omröstning i samband med valet till europaparlamentsvalet den 13 juni 2004. I en sådan folkomröstning bör inga extra anslag delas ut till varken partier eller andra intresseorganisationer. En folkomröstning om införande av biltullar kan klaras av inom ramen för de anslag som redan getts de politiska partierna.

ÄRENDET

Naturskyddsföreningen har i en skrivelse, bilaga, framfört krav om deltagande och ekonomiska medel, i det fall en folkomröstning ska genomföras i staden. Naturskyddsföreningen kräver att de ska få delta i formuleringen av ”ja”-sidans röstsedel och bifogar ett förslag på sådan. Naturskyddsföreningen kräver också att ”ja”-sidan ska få rimliga ekonomiska möjligheter att sprida kunskap till medborgarna om regionens trafik- och miljöproblem samt olika åtgärders förutsättningar att lösa problemen. En lämplig omfattning på det ekonomiska stödet bedömer Naturskyddsföreningen vara en krona per invånare från kommunen. Naturskyddsföreningen ansöker också om ett bidrag i den storleksordningen i det fall Stockholms stad beslutar genomföra en folkomröstning om trängselavgifter.

REMISSER

Ärendet har för synpunkter remitterats till stadsledningskontoret (SLK).

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, daterat den 17 april 2003, har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret är angelägen om att information om miljöavgifter når invånarna inför en folkomröstning. I dagsläget finns ingen tidpunkt för omröstning beslutad och arbetet med information inför en eventuell folkomröstning är ännu ej planerat. När erforderliga beslut är fattade är Naturskyddsföreningen oförhindrad att återkomma till staden. Stadsledningskontoret avstyrker i dagsläget Naturskyddsföreningen:s begäran och anser i övrigt skrivelsen besvarad med vad som anförs i tjänsteutlåtandet.